

KLASA: UP/I-344-01/18-03/02
URBROJ: 376-11-19-24
Zagreb, 22. veljače 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) u postupku analize tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 22. veljače 2019. donosi

ODLUKU

- I. Utvrđuje se da je mjerodavno tržište veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, podložno prethodnoj regulaciji.
- II. Trgovačka društva:
- 4 Tel komunikacije d.o.o., Samobor, Cvjetno naselje 16;
 - A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1;
 - Akton d.o.o., Zagreb, Bani 75;
 - BT Net d.o.o., Zagreb, Dubravkin trg 5;
 - Chaos d.o.o., Varaždin, Ive Režeka 15;
 - Dialoga Servicios Interactivos, S.A., Plaza Euskadi n°5, Planta 12a, Torre Iberdrola, Bilbao, Španjolska;
 - Fenice telekom grupa d.o.o., Rijeka, Gornja Vežica 16/a;
 - Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9;
 - Informatika Projekt d.o.o., Zagreb, Kozjak 56;
 - Iskon Internet d.d., Zagreb, Garićgradska 18;
 - IT Jedan d.o.o., Zagreb, Selska cesta 90A;
 - Magić Net d.o.o., Ludbreg, Koprivnička 17/c;
 - Net-connect d.o.o. Zagreb, Petrovaradinska 1;
 - Novi-Net d.o.o., Selnica, Merhatovec 5;
 - Raystrom d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52/R3
 - Omonia d.o.o., Zagreb, Sisačka cesta 20/a;
 - Optika kabel TV d.o.o., Zaprešić, Drage Švajcera 1;
 - Orinoco d.o.o., Zagreb, Hebrangova 38;
 - OT-Optima Telekom d.d., Zagreb, Bani 75/a;
 - Primo Teh d.o.o., Rijeka, Drežnička 3;
 - Siol d.o.o., Zagreb, Margaretska 3;
 - Skvid d.o.o., Zagreb, Jalševička cesta 40;
 - Softnet d.o.o., Zagreb, Cebini 37/2;
 - Terrakom d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 48/1;
 - VM Telekom d.o.o., Rijeka, Riva Boduli 1;

- Vocalis d.o.o., Opatija, Antona Mihića 12;

određuju se operatorima sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji.

- III. Trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d. određuju se sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva i obveza računovodstvenog razdvajanja, dok se ostalim trgovačkim društvima iz točke II. izreke ove odluke određuju sljedeće regulatorne obveze: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti, obveza nadzora cijena.
- IV. Način, uvjeti i rokovi provođenja regulatornih obveza iz točke III. ove odluke propisani su dokumentom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti „Tržište veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji“ koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke, a trgovačka društva iz točke II. izreke ove odluke obvezna su u potpunosti izvršavati sve određene im regulatorne obveze.
- V. Ukidaju se regulatorne obveze određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/14-03/14, URBROJ: 376-11-15-12 od 30. ožujka 2015.) kao i svim njezinim izmjenama i dopunama.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) pokrenula je, u skladu s člankom 53. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) postupak utvrđivanja mjerodavnog tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, budući da su od zadnje analize ovog tržišta prošle tri godine.

Vijeće HAKOM-a je 27. rujna 2018. donijelo prijedlog odluke o kojem je od 27. rujna 2018. do 22. listopada 2018. sukladno članku 22. ZEK-a proveden postupak javne rasprave. Međutim, u tijeku javne rasprave, HAKOM je utvrdio da Dialoga d.o.o. (dalje: Dialoga), Raystorm d.o.o. (dalje: Raystorm), 4Tel komunikacije d.o.o. (dalje: 4Tel), Siol d.o.o. (dalje: Siol), IT Jedan d.o.o. (dalje: IT Jedan), Chaos d.o.o. (dalje: Chaos), Informatika Projekt d.o.o. (dalje: iProjekt), Primo Teh d.o.o. (dalje: Primo Teh), VM Telekom d.o.o. (dalje: VM Telekom) i Nexcom d.o.o. (dalje: Nexcom) imaju potpisane ugovore o međupovezivanju, a što je osnova da isti operatori budu određeni operatorima sa značajnom tržišnom snagom na ovom mjerodavnom tržištu. S tim u vezi, HAKOM je dopunio prijedlog odluke na način da su trgovačka društva Dialoga, Raystorm, 4Tel, Siol, IT Jedan, Chaos, iProjekt, Primo Teh, VM Telekom i Nexcom određeni operatorima sa značajnom tržišnom snagom predmetnom tržištu.

Slijedom navedenog, Vijeće HAKOM-a je 30. listopada 2018. donijelo dopunjeni prijedlog odluke o kojem je od 30. listopada do 14. studenog 2018. proveden drugi krug javne rasprave.

U prvom krugu javne rasprave svoje komentare su dostavili Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT), A1 Hrvatska d.o.o. (dalje: A1), Iskon Internet d.d. (dalje: Iskon) i Optima Telekom d.d. (dalje: OT), a u drugom krugu Terrakom d.o.o. Odgovori HAKOM-a na komentare operatora sastavni su dio Dokumenta. Pristigli komentari nisu u bitnoj mjeri utjecali na donošenje drugačije odluke od one koja je bila predmetom javne rasprave. Detaljni odgovori HAKOM-a na zaprimljene komentare te razlozi i pojašnjenja prihvaćanja, odnosno neprihvaćanja istih, sadržani su u Dokumentu.

Nadalje, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 5. ZEK-a, zatražio mišljenje Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: AZTN). U svom mišljenju, AZTN je istaknuo da nema primjedbi na zaključke HAKOM-a koji se odnose na određivanje mjerodavnih tržišta i procjenu postojanja operatora sa značajnom tržišnom snagom.

Sukladno članku 23. ZEK-a, prijedlog odluke je 15. siječnja 2019. dostavljen Europskoj komisiji (dalje: Komisija) na daljnje odgovarajuće postupanje, koja je zatražila dodatna pojašnjenja. Nakon provedenog postupka, HAKOM je 13. veljače 2019. zaprimio odluku Komisije u skladu s člankom 7. stavkom 3. Okvirne direktive 2002/21/EZ u kojoj je Komisija dala primjedbe na dostavljen prijedlog odluke i pripadajući Dokument.

Komisija se ne protivi prijedlogu HAKOM-a da u razdoblju do primjene jedinstvene najviše cijene završavanja poziva u nepokretnoj mreži na razini cijele EU zadrži trenutnu važeću cijenu koja je utvrđena na temelju modela „čistog” BU-LRIC-a, a u primjeni od srpnja 2017., umjesto izmjene ili ažuriranja troškovnog modela radi izračuna novih cijena. Međutim, Komisija poziva HAKOM da razmotri ažuriranje postojećeg modela „čistog” BU-LRIC-a s najnovijim podacima koji su na raspolaganju (npr. vrste prometa, količina govornog i podatkovnog prometa, financijski parametri itd.) u mjeri u kojoj je to moguće uz razumne napore te da procijeni relevantnost podataka s obzirom na prijelaz na jedinstvenu najvišu cijenu, kojom će se uzeti u obzir ponderirani prosjek učinkovitih troškova na razini EU.

Nadalje, HAKOM je, sukladno članku 32. stavku 9. ZEK-a, utvrdio da je Nexcom d.o.o. prestao s radom te je brisan s popisa operatora koji pružaju elektroničke telekomunikacijske usluge u Republici Hrvatskoj. Slijedom navedenog, Nexcom d.o.o. nije određen operatorom sa značajnom tržišnom snagom na predmetnom tržištu.

Stoga je nakon ovako provedenog postupka utvrđeno sljedeće.

U provedbi postupka analize tržišta, HAKOM je sukladno članku 53. stavku 1. ZEK-a u svezi s člankom 52. stavkom 6. ZEK-a osobito vodio računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (dalje: Preporuka EK) i mjerodavnim Smjericama Europske komisije za analizu tržišta i ocjenu značajne tržišne snage na temelju regulatornog okvira EU-a za elektroničke komunikacijske mreže i usluge. S obzirom da se ovo mjerodavno tržište, prema Preporuci EK, nalazi na popisu tržišta podložnih prethodnoj regulaciji, HAKOM je, uzevši u obzir stanje na domaćem tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga odlučio kao u točki I. izreke ove odluke.

U postupku određivanja mjerodavnog tržišta, HAKOM je, sukladno članku 54. stavku 3. ZEK-a, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta. Temeljem provedene analize, HAKOM je odredio mjerodavno tržište veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji, na način da su definirana zasebna tržišta veleprodajnog završavanja poziva u mrežu svakog od operatora točke II. izreke ove odluke, neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo.

Nadalje, HAKOM je odredio da je mjerodavno tržište u zemljopisnoj dimenziji nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

Nakon što je odredio mjerodavno tržište, HAKOM je, na temelju određenih mjerila iz članka 55. stavka 3. ZEK-a, utvrdio da su svi operatori iz točke II. izreke ove odluke operatori sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji.

Nastavno na navedeno, na temelju prepreka razvoju tržišnog natjecanja koje se mogu pojaviti na mjerodavnom tržištu, HAKOM je HT-u odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva (članak 62. ZEK-a),
- obvezu računovodstvenog razdvajanja (članak 60. ZEK-a).

Ostalim operatorima iz točke II. izreke ove odluke HAKOM je odredio sljedeće regulatorne obveze:

- obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže (članak 61. ZEK-a),
- obveza nediskriminacije (članak 59. ZEK-a),
- obveza transparentnosti (članak 58. ZEK-a),
- obvezu nadzora cijena (članak 62. ZEK-a).

Trgovačka društva koja su određena operatorima sa značajnom tržišnom snagom obvezna su izvršavati sve regulatorne obveze na način, pod uvjetima i u rokovima kako je to propisano u Dokumentu koji je u cijelosti sastavni dio ove odluke. Slijedom navedenog, HAKOM je odlučio kao u točki IV. izreke ove odluke.

Regulatorne obveze koje su HT-u, i ostalim operatorima iz točke II. izreke ove odluke, određene odlukom o analizi tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/14-03/14, URBROJ: 376-11-15-12 od 30. ožujka 2015.) kao i svim njezinim izmjenama i dopunama se ukidaju, pa je slijedom toga odlučeno kao u točki V. izreke ove odluke.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3., članaka 52.-56. i 58.-62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. 4 Tel komunikacije d.o.o., Samobor, Cvjetno naselje 16 - UP – osobna dostava
2. A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtini put 1 -UP – osobna dostava
3. Akton d.o.o., Zagreb, Bani 75 - UP – osobna dostava
4. BT Net d.o.o., Zagreb, Dubravkin trg 5 - UP – osobna dostava
5. Chaos d.o.o., Varaždin, Ive Režeka 15 - UP – osobna dostava
6. Dialoga Servicios Interactivos, S.A., Plaza Euskadi n°5, Planta 12a, Torre Iberdrola, Bilbao, Španjolska - UP – osobna dostava
7. Fenice telekom grupa d.o.o., Rijeka, Gornja Vežica 16/a - UP – osobna dostava
8. Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 - UP – osobna dostava
9. Informatika Projekt d.o.o., Zagreb, Kozjak 56 - UP – osobna dostava
10. Iskon Internet d.d., Zagreb, Garićgradska 18 - UP – osobna dostava
11. IT Jedan d.o.o., Zagreb, Selska cesta 90A - UP – osobna dostava
12. Magić Net d.o.o., Ludbreg, Koprivnička 17/c - UP – osobna dostava
13. Net-connect d.o.o. Zagreb, Petrovaradinska 1 - UP – osobna dostava
14. Novi-Net d.o.o., Selnica, Merhatovec 5 - UP – osobna dostava
15. Raystrom d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52/R3 - UP – osobna dostava
16. Omonia d.o.o., Zagreb, Sisačka cesta 20/a - UP – osobna dostava
17. Optika kabel TV d.o.o., Zaprešić, Drage Švajcera 1- UP – osobna dostava
18. Orinoco d.o.o., Zagreb, Hebrangova 38 - UP – osobna dostava
19. OT-Optima Telekom d.d., Zagreb, Bani 75/a - UP – osobna dostava
20. Primo Teh d.o.o., Rijeka, Drežnička 3 - UP – osobna dostava
21. Siol d.o.o., Zagreb, Margaretska 3 - UP – osobna dostava
22. Skvid d.o.o., Zagreb, Jalševička cesta 40 - UP – osobna dostava
23. Softnet d.o.o., Zagreb, Cebini 37/2 - UP – osobna dostava
24. Terrakom d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 48/1 - UP – osobna dostava
25. VM Telekom d.o.o., Rijeka, Riva Boduli 1 - UP – osobna dostava
26. Vocalis d.o.o., Opatija, Antona Mihića 12 - UP – osobna dostava
27. U spis